

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

або відсутність відповідного житла.

IV етап. Повідомлення уповноваженим підрозділом інформації про наявність житла для передачі у фінансовий лізинг органу забезпечення житлом для подальшого інформування заявника.

V етап. Огляд заявником житла, запропонованого ДІУ.

VI етап. Укладення договору про компенсацію частини лізингових платежів та договору фінансового лізингу.

Порядком також передбачено випадки, коли не сплачені лізингоодержувачем лізингові платежі органом забезпечення житлом не погашаються (загибель лізингоодержувача внаслідок самогубства (крім випадку доведення особи до самогубства, який установлено судом), загибель (смерть) внаслідок вчинення ним діяння, яке є кримінальним чи адміністративним правопорушенням, або дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння) [2].

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що програма щодо забезпечення житлом поліцейських є однією із соціальних гарантій, яка реально надає можливість вирішити житлові проблеми поліцейських. Проте, варто пам'ятати, що така компенсація має разовий характер.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
2. Порядок забезпечення Державною іпотечною установою поліцейських та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту житлом на умовах фінансового лізингу: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-2018-п>.
3. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. № 723/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 16. Ст. 68.
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 1. Ст. 1.

ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сугоняко Н. В.

*Аспірант III року навчання ННІ права,
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Старинський М. В.

д. ю. н., професор кафедри АГПФЕБ ННІ права

Дослідивши сутність та зміст інформаційної діяльності та визначивши її як сукупність систематичних цілеспрямованих дій суб'єкта направлених на створення матеріальних чи духовних благ з метою задоволення його інформаційних потреб чи інтересів, зосередимо свою увагу на характеристиці її суб'єктів.

Характеризуючи суб'єктів інформаційної діяльності ми виходимо з того, що така діяльність проводиться в рамках чинного законодавства. Враховуючи це, коли мова буде йти про інформаційну діяльність, ми будемо говорити про її здійснення в рамках інформаційних правовідносин.

Під інформаційними правовідносинами ми будемо розуміти вид правових відносин які проявляють себе як зв'язки між державою, державними органами, юридичними та фізичними особами, об'єднаннями громадян, що здійснюються на внутрішньому та міждержавному рівні в інформаційних та інших сферах із приводу створення, поширення, зберігання, охорони, захисту та знищення інформації [9, с. 23].

Аналіз наведеного визначення інформаційних правовідносин дає можливість говорити про те, що їх суб'єктами є: а) держава, б) державні органи, в) юридичні особи, г) фізичні особи. Саме ці суб'єкти також визначені суб'єктами інформаційних відносин і в Законі України «Про інформацію» [7]. Зосередимось на характеристиці фізичних осіб як суб'єктів інформаційних правовідносин та інформаційної діяльності.

Як свідчить аналіз юридична наукова та навчальна література поняття «фізична особа» вживається досить часто. Це пояснюється тим, що фізичні особи є основними учасниками правовідносин. Проте, той же аналіз показує, що дане поняття в літературі трактується по-різному.

Як приклад можна навести позицію авторів енциклопедичних видань, зокрема, в юридичній енциклопедії вказано, що фізичною особою є громадянин України, іноземець чи особа без громадянства, які є суб'єктами правовідносин [11, с. 567]. У фінансово-кредитному словнику зазначено, що фізичною особою є громадянин, що бере участь в економічній діяльності як повноправний суб'єкт цієї діяльності. Фізичними особами вважаються громадяни своєї країни, громадяни інших країн, особи без громадянства, які діють в економіці як самостійні фігури, мають право самостійно проводити певні господарські операції, здійснювати економічні відносини з іншими особами і громадянами, вступати у відносини з юридичними особами [3, с. 345].

Навчальна література також оперує поняттям «фізична особа» проте в своїй переважній більшості воно співпадає з законодавчо закріпленим [5, с. 14; 8, с. 234-285]. Це спонукає нас звернутись до аналізу чинного законодавства та на його підставі визначити

основні характеристики фізичної особи. Основним нормативно правовим актом, що унормовує правовий статус людини, фізичної особи є Цивільний кодекс України. Також окремі положення, що уточнюють цей статус містяться в галузевих законах та нормативних актах. Зокрема особливості правового статусу фізичної особи як платника податків визначається Податковим кодексом України, як учасника митних відносин – Митним кодексом України, як учасником господарських відносин – Господарським кодексом України.

Відповідно до Цивільного кодексу України, людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою. Дана дефініція є найбільш загальною і дещо уточнюється в інших нормативних актах. Так в своєму змісті, в залежності від політико-правової приналежності, поняття «фізична особа» включає три основні види, а саме: громадян, іноземців та осіб без громадянства. Правовий статус зазначених видів фізичних осіб досить детально унормований чинним законодавством, при цьому в ньому використовуються такі терміни як фізична особа – резидент і фізична особа – не резидент.

Разом з тим, як показує аналіз практики діяльності фізичних осіб, наявність громадянства ще не дає можливості сприймати людину «фізичною особою» в юридичному сенсі з повним обсягом прав та обов'язків, оскільки іншим необхідним елементом є можливість бути учасником відносин, яка набувається з такою властивістю фізичних осіб, як правосуб'єктність [5, с. 14].

Враховуючи зазначене, можна зробити висновок, що під фізичною особою, нехай і з деякими незначними відмінностями, в національному законодавстві розуміються громадяни України, особи без громадянства або громадяни іноземних держав. Основною ознакою при цьому є наявність чи відсутність громадянства та можливість бути учасником відносин.

Досліджуючи фізичних осіб як суб'єктів інформаційної діяльності варто звернути увагу на наступне. Інформаційна діяльність фізичної особи, це активність направлена на задоволення її інформаційних потреб. Враховуючи те, що інформаційні потреби у людини виникають практично відразу після її народження, з нашої токи зору, нам варто зосередити увагу на юридичних підставах задоволення цих потреб.

Юридична наука говорить про те, що задоволення будь-яких потреб людини відбувається шляхом її вступу у конкретні правові відносини з іншою людиною чи іншим суб'єктом [8, с. 247]. При цьому реалізація інтересу фізичними особами через участь у інформаційних правовідносинах потребує наявності у них такої характеристики як цивільна правосуб'єктність.

Особливості набуття цивільної правосуб'єктності та її розвитку детально

врегульовано в Цивільному кодексі України. Враховуючи це ми не будемо на цьому зупинятись а більше уваги приділимо характеристиці фізичної особи як суб'єкта інформаційної діяльності. Розкриваючи сутність дієздатності фізичної особи як суб'єкта інформаційної діяльності, як було зазначено вище, ми будемо аналізувати її через призму виділені нами в попередньому підрозділі групи інформаційної діяльності, а саме: а) інформаційна діяльність направлена на вироблення інформації (створення); б) інформаційна діяльність направлена на задоволення інтересів суб'єктів інформаційної діяльності за допомогою дій з інформацією (збирання, одержання, зберігання, використання, поширення); в) інформаційна діяльність пов'язані з забезпеченням прав та інтересів суб'єктів інформаційної діяльності (охорона та захист інформації), а також можливості настання юридичних наслідків.

Інформаційна діяльність з вироблення інформації фізичною особою може мати місце коли фізична особа, використовуючи свої інтелектуальні здібності, аналізуючи одержані ззовні відомості трансформує їх і видає назовні у вигляді певних, нових відомостей. Враховуючи фізіологічні особливості фізичної особи як живої істоти, на початковому етапі свого фізичного існування, здійснювати таку діяльність вона не може. Така її здатність з'являється в процесі навчання [1, 2]. Хоча, як свідчить досвід на початковому етапі свого життя людина може опрацьовувати отриману ззовні інформацію та об'єктивувати її у вигляді різних написів, малюнків, тощо.

Більш усвідомленою інформаційною діяльністю та такою, що може нести юридичні наслідки, людина може займатись після досягнення певного віку та отримання належного рівня освіти. Зазвичай це досягнення особою повноліття. Разом з цим у практиці зустрічаються випадки коли особи можуть здійснювати інформаційну діяльність і об'єктивувати її у різні твори в більш ранньому віці. При цьому така діяльність буде мати як певні соціальні так і юридичні наслідки [10]. Інформаційною діяльністю на правленою на задоволення своїх інформаційних інтересів людина повноцінно, тобто усвідомлено і системно, може займатись з досягненням нею повноліття.

Отримувати різного роду інформацію, задовольняючи свій інтерес, фізична особа може з різного роду інформаційних ресурсів, зокрема мережа інтернет в сучасних умовах дає можливість інтенсивного інформаційного спілкування між фізичними особами. Також практично всі державні органи України мають електронну сторінку в мережі інтернет, що значно спрощує отримання від них офіційної інформації фізичними особами.

Задоволення інформаційних потреб фізичних осіб у вигляді отриманні інформації, досить детально унормовано чинним законодавство України. Так відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до

органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. А органи державної влади і місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, засоби масової інформації, їх керівники та інші посадові особи в межах своїх повноважень зобов'язані об'єктивно, всебічно і вчасно перевіряти заяви чи скарги. Дані законодавчі положення є державною гарантією направленою на задоволення інформаційних потреб фізичних осіб та їх задоволення.

Зберігання отриманої інформації може бути об'єктивовано у формі зберігання одиничних відомостей, так і у формі систематизованих каталогів. Формування різного роду інформаційних каталогів також є формою інформаційної діяльності та засобом систематизації отриманої інформації. Ці каталоги можуть бути використані для оприлюднення і поширення систематизованої інформації, інформування всіх зацікавлених осіб шляхом їх ознайомлення з даними каталогами.

Говорячи про поширення систематизованої інформації, як виду інформаційної діяльності направленої на задоволення інформаційних потреб людини, варто звернути увагу на те, що така діяльність в сучасних умовах досить активно здійснюється фізичними особами через сучасні інтернет технології, а саме: електронні соціальні мережі, електронні менеджери та інше.

Інформаційна діяльність пов'язана з забезпеченням прав та інтересів суб'єктів інформаційної діяльності (охорона та захист інформації) може здійснюватися фізичною особою з моменту досягнення нею повноліття. Разом з цим, варто звернути увагу на таке соціальне явище як хакерство. Хакер це особа, що намагається отримати несанкціонований доступ до комп'ютерних систем, як правило з метою отримання секретної інформації, або інших благ. Таку діяльність фізична особа може здійснювати в залежності від її інтелектуального розвитку. В світі зафіксований випадок здійснення діяльності, що має ознаки хакерства шестирічною дитиною [6]. Також є випадки коли великі інтернет компанії заохочують хакерів сплачуючи їх винагороди за зломи їхніх продуктів і повідомлення про це шляхом вказівки на прогалини у програмах. На сьогодні компанія Facebook офіційно виплатила 10 тисяч доларів США десятирічному хлопчику Яні [4].

Таким чином, підсумовуючи вище викладене, можна зазначити наступне. Фізична особа як суб'єкт інформаційної діяльності, що має юридичні наслідки, має володіти

повною правосуб'єктністю. Така діяльність може мати форму створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення і захисту інформації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Golubev, Konstantin (2018). Intellectual activity, knowledge, information, data... An attempt to define it in an applicable way. *Intellect Modeling Discussion Paper*. DOI: 10.13140/RG.2.2.25758.02881.
2. Parisi, Jeanine Rebok, George Xue, Qian-Li Fried, Linda Seeman, Teresa Tanner, Elizabeth Gruenewald, Tara Frick, Kevin Carlson, Michelle (2012). The Role of Education and Intellectual Activity on Cognition. *Journal of aging research*. 2012. DOI: 10.1155 / 2012/416132.
3. Барихин А. Б Финансово-кредитный словарь. М.: Книжный мир, 2006.
4. Десятирічний хакер зламав Instagram і отримав нагороду від Facebook. URL: <https://tehnot.com/ua/desyatiletnij-haker-vzломal-instagram-i-poluchil-nagradu-ot-facebook/>
5. Домбругова А. Повна цивільна дієздатність фізичних осіб: способи набуття. *Юридичний вісник України*. 2004. № 11. С. 12–17.
6. Наймолодший хакер: «обдуривши» мамин телефон, дівчинка накупила собі іграшок. URL: <https://www.obozrevatel.com/mamaclub/news/53978-najmolodshij-haker-obdurivshi-mamin-telefon-divchinka-nakupila-sobi-igrashok.htm>.
7. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657 XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992 № 48. Ст. 650.
8. Ромовська З. В. Українське ЦП. ЗЧ. Академічний курс. К.: Атіка, 2005. 469 с.
9. Селезнєва О. М., Юсип Ж. П. Поняття «Інформаційні правовідносини»: доктринально-правовий ракурс. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. Вип. 46. Том 2. 2017. С. 21–24.
10. У Києві наймолодша українська письменниця презентувала свою книжку «незвичайних пригод». URL: <https://www.5.ua/kultura/u-kyievi-naimolodsha-ukrainska-pysmennytisia-prezentovala-svoiu-knyzhku-nezvychainykh-pryhod-127925.html>.
11. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: «Укр. енцикл.», 1998. 948 с.

КОМУНІКАЦІЙНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ МЕДІАТОРА – ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ

Кордунян І. В.

Студентка III курсу ННІ права
Сумського державного університету
Науковий керівник: Логвиненко М. І.